

selyem-ryps garnitura. s nappali-szobába való... Nagymester-utca sz. alatt.

JÓZSEF... Pesten

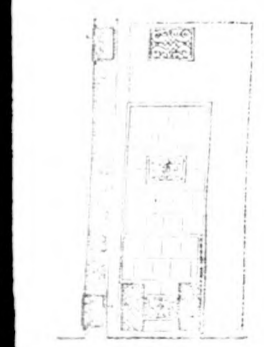
szekrény gyára... Gyár: Nagydíófa utca 12.

Haszonbérbeadás.

Sámuelné Geczy Margit... 1886. május 10-én.

Éder Elek... közjegyző.

BUDAPEST.

szekrény gyára... Budapest.

szekrény gyára... Budapest.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj... Kéziratok visszaküldésének adatainak.

Az elégtétel.

(r. e.) Mire e sorok napvilágot látnak, akkorára Tisza Kálmán kormányelnök, valószínűleg felelt Ugron Gábor és Szalay Imre függetlenségi képviselőknek, a Hentzi és Alnoch sirjánál lefolyt katonai tüntetés tárgyában tett interpellációkra. Átértjük a miniszterelnök helyzetét, a ki ugyan (láttuk a horvát czimer-sértés alkalmával) nem szokott felháborodásokat érezni a nemzetet ért botrányok és sérelmek előfordulásaival, de azért bizonyára méregbe jött a felett, hogy a midőn ő megszavaztatta többségben levő pártja által a hadsereg erősítésére szánt népfelkelést, egy osztrák érzelmű katona, Janszky tábornok és dandárparancsnok és a parancsszavára hallgató tisztek, újabb otromba tapintatlansággal és cs. kir. maliciával haragították magukra a nemzet közvéleményét. Ő dühöngött a kényes helyzet miatt, ha ugyan ártatlan az egész dologban s benőnik, mint különbség nélkül minden igaz magyarban, fellángol a harag és új tápot nyer a három évszázados gyűlölet, a kegyetlenség, brutális fajzat iránt, a mely egy nemzeti ünnepen, Budavár bevételének minden évben megüli évforduló napján, tüntetni mer azoknak dicstelen sirja mellett, a kik e kegyeletes napon a haza ellenségei voltak! A kamrádók oly összetartását hangsúlyozza kint a tüntetés napiparancsnok elrendelő zsoldos katonája, a mily összetartás uralkodott a hadseregben (ugymond) 1848-ban és feleli a szerencsétlen, hogy akkor a magyar tisztek kiváltak közülök és együtt porlák honfitársaikkal ama vert hadsereg generálisainak fakó egyenruháit! Ez a kömikum mindenesetre meg volt benne, bármily vérlázító volt maga a tüntetés, valamint nem nélkülözött egy jól eső mozzanatot sem: az ellentüntetést rendezett ifjúság lelkesülését s az eset híreire feltámadott általános felháborodást, a mi arra mutat, hogy e nemzet még mindig rajongva gondol utolsó szabadságharcának nagy eszméjére, s még mindig szentnek és sérthetetlennek tekintik annak emlékét.

Ismételjük: e sorokat írva, még nem tudjuk, mit mondana, vagy mit mondott már Tisza Kálmán a máj. 21-iki silány merényletről. Ő magyarozza ki, hogy merték éppen csakis az ő kormányzatának tizenegyedik évében elkövetni ezt a stiklit, és azelőtt soha sem. Ki veszi rossz néven azon gyanunkat, hogy az a miniszterelnök, a ki Görgey Arthurt akarja rehabilitálni, nem volt előleges tudója a Janszky szándokának? Pedig a felhivatalos „Nemzet”-ből már láthatjuk, hogy az egészet

(bár azt egy józan eszű ember sem fogja elhinni, hogy ilyesmit magától mert volna) a Janszky tapintatlan eljárásáért redukálják és ilyesmi lesz a Tisza Kálmán válasza is. Lehet, hogy Janszkyt nyugalmazták, vagy elhelyezik máshová, természetesen — előléptetéssel. De sem a miniszter rosszaló válasza, sem a Janszky (egy elégtételt követelő nemzettel szemben mégis csak kicsi áldozat) penzionálása nem tekinthető a kívánt elégtételnek. A királyné hallhatta budai várakából a nép felháborodásának zaját — és ha nem jutott eszébe miniszterének, eszébe kell hogy jusson a királynak, hogy ennek a nemzetnek, mely a könnyelműségig menő nagylelkűséggel dobálja oda pénz- és vér-adóját kétes dynasztikus czélokra, ilyen elégtételre szüksége van s meg kell azt adni mielőtt maga vesz elégtételt. Ez az elégtétel nem lehet egyéb, mint végre eltávolítani magát a Hencziszobrot, (ezt az örökös botránykövet) a melyet más országban a nép régen maga távolított volna el — dynamittal.

Országgyűlés. A képviselőház május 24-én tartott üzenet az 1884-ki zárszámadás általános tárgyalása mindjárt az ülés elején befejezetett. Ekkor a penzgyminiszter kijelentette, hogy az államadóságok tüzetesebb ellenőrzéséről tárgyalásokat folytat az államszámvevőszékkel. Egyebek közt arról van szó, hogy az ellenőrzés tovább is az államszámvevőszéknek maradjon vagy külön bizottságra ruháztassék-e? A kormány egyben javaslatot fog előterjeszteni a háznak.

A részletes tárgyalásnál a karhatalmi tulkiadásokról szót Orbán Balázs, Bossányi László, Almássy Sándor, Madarasz József, Rácz Kiss Albert, Thyaly és Abonyi előadó. Az ellenzéki szónokok a följelentet megtagadását indokolták, Orbán és Thyaly több választási visszaélést említtettek föl. Tisza miniszterelnök kijelenti, hogy egy korábbi ígérethez képest a jövő ülésszakban kellő időben törvényjavaslatot fog előterjeszteni a választási vizsgáló bizottság működéséről. Ezután a zárszámadás bizottság kisebbségének különvéleménye a karhatalmi tulkiadásokról mellőztetett és a zárszámadás, valamint a határozati javaslatok elfogadtattak.

Következett a Magyarország és Horvát-Szlávonországok között 1882. és 1883-ra eszközölt leszámlálás. Abonyi Emil előadó felszólalása után bizottsági jelentés elfogadtatik.

Ezután következtek a kérvények. A március-megyei kérvényről felszólalt Hermann Ottó s az ottani közviszonyoknak megvizsgálását kívánta. A kérvényi bizottság javaslata mellett, hogy adassék ki a kérvény a miniszterelnöknek saját hatáskörében való intézkedés végett, felszólalt Kricsfalussy Vilmos. Szólt azon igazságokról, melyekkel Hermann ottani fellépését kísérték. Madarasz József Hermann indítványát pártolja. Urányi Imre nagy hevével fordult Hermann ellen. Csodálkozik, hogy a megye volt és mostani képviselőinek, a megye bizottságának nem akarnak hitet adni, hanem inkább olyan kérvényezőknak, a

kik nevéket sem tudják aláírni. A megyében teljes egyetértés van a nemzetiségiek közt a rosszakaratu igazságokkal nem lehet azt megfontani. Urányi felszólalását nagy tetszéssel kísérték a jobboldalon. — Néhány személyes felszólalás után a kérvényi bizottság indítványa elfogadtatik.

Ezután Tisza a miniszterelnök válaszlát Szalay Imre és Ugron Gábor interpellációira a Hentzi-ügyben.

Tisza Kálmán válaszában főbb momentumai voltak (a mint — vezércikkünkben láthatólag — előre sejtettük) Janszky tábornok eljárásának hibáztatása, melyet „tapintatlannak és helytelennek” nevez és az, hogy az esetnek politikai, vagy tüntetési czélja nem volt. „Es — folytatja beszédében biztosíthatom a képviselőházat, hogy a nemzeti önzertet minden sérelem ellen megóvni éppen úgy kötelességemnek tartom, mint bárki más; és nagyobb meggyugtatásul kifejezem azon meggyőződésemet, hogy ez a döntő, elhatározó körök nézete, a katonai körökben is, fel a legfelsőbbig. (Általános élénk helyeslés).” Arról azonban, hogy katonai körökben — egész a legfelsőbbig — mily nevezet uralkodik a nemzettel adando elégtétel, vagy Janszky megbüntetésével szemben, arról egyetlen egy hangot sem szolt, de erre a képviselőház egy tagja sem latszott kíváncsnak lenni. Ugron Gábor és Szalay Imre, az interpelláló képviselő urak pedig (bizonyára a kevélyek meggyugtatása vegett) a miniszter válaszlát így is tudomásul vették. Különben igen szép beszédet mondtak.

A katonai tüntetés lefolyását Tisza Kálmán így adta elő:

A mi a tényállást illeti, Janszky tábornok néhány nappal május 21-ike előtt a geniecsapatok gyakorlóhelyéről átmeve a régi katonai temetőbe, azen két zászlóalj őrnagyaihoz kérdést intézett, mi szokott történni e sárokkal? Az őrnagyok azt felelték, hogy a geniecsapatok szoktak felügyelni, hogy rendben tartassanak és halottak napján minden évben felszoktak díszíteni, kivilágítani, úgy, a mint az sárokkal szokás. A tábornok erre azt jegyezte meg, hogy ő helyesebbnek találná, hogy ez azon a nap történjék, midőn az illetők elesettek; és midőn azt az őrnagyok is helyesnek találták, abban egyeztek meg, hogy 21-en 10 órakor történjék meg a megkoszoruzás. De már akkor kimondották, hogy mellőzendő minden feltűnés és így a testületek megjelenése és a díszlőnyok felvétele, hogy felremagyarázás ne történhesék. (Hát a beszédek nem értek fel a diszrühakkal? Szerk.)

Mondja a tábornok, az a bajtársak közti megbeszélés volt s töbe sem szóval, sem írásban rendelet nem adatott ki. Azonban a két őrnagy ur nem ugyan, a mit katonai nyelven napi parancsnak neveznek, de a rendeleti iven a zászlóalj tisztjeit e körülményre figyelemzette és felhívta. (Élénk mozgás.)

Midőn az időpont elérkezett, a tábornok kilovagolt, azon öltönyben, a melyben rendezésen hallatta tiszties hangocskáját. Nekem meglehetősen furra volt, a mint a tulajdonú vágyak és érzések e keringőjét énekelve, ezer meg ezer pár harisnyát megalkotott kezei csokort hánytak a közönség felé. Pedig Magda nének emlékei, álmai voltak, s a tiszties delnő tiszties csókjai ezeknek szólanak.

A „Csók-keringő” azonban aligha tánczdarab. Az én első kör-tánczom a „Schneider Fanni!” s aztan rokona a reá nyomban következett „Höher Péter” volt. De ez régen történt s a történetből csak annyit árulhatok el, hogy ekkor már vittünk a város szépeirét, mert egy gimnázialis szív bator ésszerelmes... Amadarakok különben nyivásznyák a lehetőségig, s ha abban az időben Ámor statistikája kevesebb szerelmet mutat ki, azért van, mivel a szerelem akkor ily haszontalan zenekísérettel járt.

A reakziót a „Les gardes de la reine” képezte. Felhangzott nemokára az is, hogy: Du hast mich nie geliebt...

Jól írta orvól a keringőről Jókai Mór, hogy szinte bujálódik a fájdalomban. Az „Enyim, tied, óvé” hóse, az örült Aldorfai Vinceze által szétzúzott óra ezt a dalt zenélli, s reá az őrngőző sirva fakad. Kár érte, hogy csupán tánczdarab; egy operettet kapossá tudott volna tenni. Egy vérző, s mégis hü szív

sen a csapatok gyakorlatához szokott menni akkor a szemben levő gyakorlati tőről a köőrnyagy és a gyakorlatoknál akkor éppen elnem foglalt tisztek átmentek a temetőbe, mit megelőzőleg Lacroix őrnagy ott a helyszínen kijelentette, hogy ez nem rendelet, nem kötelesség, s csak azon szándékból történik, hogy a genie csapatok a genie csapatok tiszteit iránt fejessék ki a kegyeletet. A tisztek mindnyájában a szokott katonai sípkában, tehát nem diszben voltak A tábornok egy pár szót szólt a sárnál, de semmi politikai czélzást nem tett s általában a politikától magát távol tartani kötelességének ismerte. És amint mondja, ők nem is láttak, hogy rajtuk kívül ott más valaki jelen lett volna.

A tábornok, ismétlem, mindent, a mi ezzel elenkező állhatatik, valótlannak és a tényállással meg nem egyezőknek mond. (Egy hang a szélső baloldalon: „Eleg ez!”)

Tüntetés Budapestben. Vasárnap este ismétlődtek azon tüntetések, melyeket szombaton az egyetemi ifjúság — a nemzeti ünnepeket sérelem megbosszúlása vegett — rendezett. A rendőrség attól tartott, hogy a munkások, felhasználva a vasárnapot, csatlakozni fognak a tüntetőkhöz. Ez azonban nem történt meg, csupán az egyetemi ifjúság tüntetett. Az Arvay-kavházban tartott értekezlet után az egyetemi ifjak átvonultak Budára a Hentzi-szobor környékén — melyet a rendőrség tartott megszállva — (tan annak a hitvány vasbárványak ledöntéséről féltek?) állást foglaltak. József fohászvegett elittették, Janszkyt pedig abczugolták. A lovas rendőrség azonban szétoszlatta a tömeget. A brutális rendőrség által a várból kiszorított tömeg visszavonult Pestre s a „Pester Llyod” szerkesztőségének macska-zenet adott. E lap volt ugyanis az egyedüli, mely a nemzet mellet felháborodását, a tüntetést kiguyonlta s nevetésgessé tette, igazat adva azoknak a tiszteknek, a kik arczul ütöttek a nemzeti kegyeletet. Perczekig zugott a „redakcion” előtt az abczug, volt futty, sip, trombita, dobosz, meytől ledőlhetek volna Jerikho falai! Janszky tábornok lakását is Jerikeresték, hogy a szomorú hírnévre vergődött generálist ismét macska-zenével tiszteljek meg, de a rendőrség, mely brutalitásában a végősig baladt, s egyéni elfogott s erős rohammal szétoszlatta a tüntetőket. A királyne — a tüntetések miatt — elhagyta a budai várpalotát s Gödöllőre költözött.

A „F—3” megerősíti azt a hírt, hogy a közös hadseregbeli tisztek által a Hentzi szobrára tett koszorút levették s darabokra szaggattak. Továbbá azt állítja, hogy a napiparancsot, melynek értelmében a tiszteknek ki kellett vonulniok, nem Janszky adta ki, hanem arról b. Edelsheim Gyulának is tudomással kellett birni. E napiparancs elrendelte a tisztikar testületi kivouulását, elrendelte, hogy nem a most szokásos buzzban, hanem kabátban jelenjenek meg. — A Hentzi-sirnál törtétek mibenléte iránt egy királyi kabineti iró dája, mint a hadügyminiszterium előlki osztálya táviratilag emelt kérdést a budapesti hadtestparancsnokságánál, ezt sürgőse jelentéseire utasítva. Illetéskörökben biztosra veszik, hogy Janszky dandárparancsnok a legrövidebb idő alatt át fog helyezni önéremésztő szemrehányásai szólaikat meg benne, s ha szavára bus szerelmeseik kelnek tánczra, azok még inkább szeretik egymást. Muzset ilyen keringőre írhatta híres költeményét.

Vagy ez a dal se jobb a „Schneider Fanni”-nál, meg a „Höher Péter”-nél? és csak azért tört el ábránddal, édes-bus emlékekkel, mert első szerelmem dala volt? Vagy azért oly drága nekem, mivel ha álomba — oly édes álomba ringatott, minőt csak keleten álmodnak, akkor az a csodaszép hófőher nő áll oldalammal?... Karommal fonom át ingölengő derekát, szive szívemen dobog, szememnek tüze égeti lelkeket, illatos lehelletet monhón szívom magamba! Szállok vele a csilláros teremben! Hab-ruhája úgy leg utána mintha szárnya volna! Édes szókat susogunk hősegről boldogságról! A boldog ifju pár száll, száll tovább, az édes szavak susognak, a szivek hisznek, a melábus keringő pedig zengi tovább, hogy: Du hast mich nie geliebt...

Csak hogy az mind nagyon, nagyon régen volt! s régi emlékekre ismét jöttek emlékek, a régi keringőkre ismét új keringők. A „Du hast mich nie geliebt” dallamát nyomban követte a „Marszka-keringő.” Az előbbinek utánzata, de vigabb, biztatóbb. Nem oly költői, s vele kezdődik a keringő zene ha-

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

A keringőről.

— Irta: Gáspár Imre. —

Elmerengve veszem kézbe a tollat és midőn végig gondolok tárgyamon, könny szökik a szemembe. Siratok.

Szivem legmélyén cseng-bong valami csodálatos csoport. Ti keltetek föl sirotköböl, rég kizengett, rég elzúgott hangtündérek, az én tánczaim, fordulóm édes akkordjai!

Milyen sok dallam száll végig az emlékező szíven, melyről jó lélekkel mondhatjuk el, hogy nem érőt, feülletes karmesteri zene, egy fényes bál éjnek született, egy-két fényes bál éjnek elhalt, megszűnt zöngemény... de azért minden foszlányában Hugó Viktori költeszt, Beethoveni búháj ragyog, az emlékek, s velök feltámadott érzelmek által!

Mondják, hogy lehetetlen eltálasai, melyik a legszebb virág, legszebb csillag és legszebb dallam. Bizonyára az a virág az, amelyet szerelmesedtől kaptál, az a csillag, mely a legédesebb órát ragyogta be, az a dallam, mely alatt... szerelmes voltál.

Ha a jó mama kedvenc dalát kérdezed, s ő beszél neked a régi jó Lanner csöndesebb

folyásu, a mai örült ütenyü tánczdaraboknál százaszor édesebb, érzelmesebb keringőről, közte a felülmulhatlan „Werber-Walzer”-ról... vagy pedig utól nem ért mimául állítja fel a tánczoló új nemzedék előtt Weber Károly Mária híres „Főhívását keringőre...” oh akkor légy meggyőződve, hogy a régi hangok hullámain ismét ott reug egy rég letűnt csillagzót, derengő fénye, s a messze tulparton áll egy szeretett, drága alak, ki valaha mélyen érzett, de most már nyugalmazott ezredes; — jól tánczolta a keringőt, de most a podagrátját gyógyítottajta.

S folyik az idő, folyik a hullám és velök folynak el a dallamok. A geolog ásója a föld rétegeit hasítgatja föl, s a történesz az idő geologusa; én is fogom áómat, s egymásután vájok ki sirjaikból szendergő dallamokat.

Szeleburdi polkák és galoppok, örült keringők, melákosos mazurkák csendülnek meg, amint ásom érinti.

Legalul találom (ásóm csak néhány év rétegen hatol át, ifjuan-örög vagyok még s nem öreg-ifju) Arditi nevezetes „Csók-keringőjét”. Hallottam Pattitól, és az én jó Magda németől. Magda néni szépen énekel, s valamikor, régen álmodott a dicsőségről... a szinpad, hulló koszoruk, dörgő tapok dicsőségeről... Az almok elmúltak, és Magda néni — a tiszties koru hajadon — egy-két jótékonyczélú hang-

tetni Budapestról egy más hely...

A forrongó Balkán. A szerb skups...

Belföldi hírek. A horvát tar...

A szabad kikötőkre nézve legközelebb...

Hadüzenet. A hivatalos lap tegnap...

Megyénk vetései.

Hajdumegye területén a vetések állásá...

A balmazújvárosi járásban a fagy...

A hajdudorogi járásban a fagy a növényzetre...

A hadházi járásban a fagy az összes szőlőtermelést...

A nádudvari járásban a beállott enyhébb időjárás...

kilométerre redukálva pedig 181 frtal na...

Ezen kimutatás kapcsán nem hallgatjuk...

A régi Debreczen körültekintő okossá...

Jól tudjuk, hogy a debreczen-nánási vas...

A debreczen-nánási vasut forgalmi erede...

Csak hogy e pálya kiépítésénél első sorban...

Helyi hírek.

József főherceg a ma d. u. 3/4 órai vonattal...

Debreczen—h.-nánási vasut.

Debreczen, május 25-én. A debreczen-hajdunánási vasuton...

nyatása. Holmi „Aussi möcht i...“, „Rodi, rodi...“

S most újra emelkedés következik. Rossz nyelvek...

s Ahasver-utja maiglan folya külvárosból...

Kedves daik, ti csak zengjete! Ha jó a farsang...

lamok, ne is legyetek kegyetlenek! Töltsetek...

Ennyit a keringőről... nyújas olvasók, uraim...

A szivtelenek.

— Regény Pápai Imrétől. — 7. köztlem. — És valóban öreg reggel volt, midőn...

— Ejnye! ni! Majd elaludtam — dörmögé kedvtelenül. — Aztán kinyújtá lábait...

dor százados. A várakozók közt láttuk Ghyczy...

A helybeli iparosok, az új ipartörvény...

A Szomráki és Weinberger ügy átalános feltárat...

Eredj, eredj! Neked mindig terminusod...

— Vagy ti vagyok — kiáltott fel Gazsi bácsi.

— Fegyverre gyerekek! Itt a sok pipa, valogassatok...

— Megrelekszem! — mondá Arthur eldobra...

— Legközelebb? Hej! Ot éve már annak szép ősem.

— Nem beszéld! Olyan már nincs. Hát fordult Akoshoz...

gato... Lászl... pen D... szinü... nesze... vesze... a kika... alabb... löle m... szeröl... egyén, p... rák hall... csak ált... vizsgáló... tése után... (tehát ne... sikkaszt... szabadon... gyanu, a... talos órá... irodában... tyaszobaj... hergerrel... őrség 180... és hogy... tott) ali... s az öt r... ennyiért... s egész e... sere, mag... hozzánk... nek írja... hogy a tó... miútk... találók... által tónk... a vizsgáló... ságuk —... veivel ves... * Me... tegnap, h... gára tavir... tem ifjusá... a főiskola... az összes... ten sürgö... A megér... — melyet... el — a k... nálóluság... Janszkiak... ról s hazá... forró lelké... érvő ölelé... feibuzdulá... mására. E... és nem ál... zetes-szám... lótekből... * Ki... mintogy... tervezett... veglem kés... mar kész... hogy a ke... gyelezi a... költsegek... ságos-utá... hogy mié... miért hív... Az új... remegett... Gazsi... mint mind... — H... pipáján... el. — E... ó kissé zse... megeléged... gondolván... el mondja... — B... írva volna... messe besz... semmit sen... egészset. E... vedem. — Elha... tésével ig... galmát. — G... tatá — mi... Adél atyja... mekkori en... sok, a férfi... nünket, ed... lyesben... bek voltak... szem észre... tem ebbe... helyett ke... örömben j... tek? Örö... nak nem v... meg zavár... Adél árvá... gondnoká...

szados. A várakozók közt láttuk Ghyczy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

gatott el, sőt miután Szomorák... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

Szajolban várják be a d. u. 2 órák... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

vásárok tartásának, hanem ruhátassanak... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

teljességgel nem az. De csakhamar az antise... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy... Szomorú és Weinberger ügy...

